

Andrzej Wiśniewski

"Odpowiedzialność cywilna za niedobory (manka)", S. Garlicki, M. Piekarski, A. Stelmachowski, Warszawa 1962 : [recenzja]

Palestra 6/9(57), 72

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD WYDAWNICTW PRAWNICZYCH

S. G a r l i c k i, M. P i e k a r s k i, A. S t e l m a c h o w s k i:
Odpowiedzialność cywilna za niedobory (manka). Wyd. Prawn., Warszawa 1962,
str. 256.

Normy kształtujące odpowiedzialność cywilną pracowników nie zostały dotychczas należycie rozbudowane w obowiązujących przepisach naszego prawa. Liczne projekty ustawodawcze, które zmierzały do uregulowania tego zagadnienia, nie otrzymały formy aktu ustawowego, obowiązujące zaś przepisy dotyczą tylko fragmentarycznie niektóre wąskie grupy pracownicze. Jednocześnie problematyka odpowiedzialności ogólnego zagadnienia odpowiedzialności pracowników albo obejmującej działalności cywilnej za niedobory nastęrcza wiele trudności. W tym stanie rzeczy, przy rozwiązywaniu tych trudności, szczególnego znaczenia nabrały akty normatywne niższego rzędu (zarządzenia ministrów, instrukcje itp.) oraz orzecznictwo sądowe, zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Powstała więc — czytamy w omawianej książce — sytuacja zbliżona do tej, jaka istnieje na gruncie ustawodawstwa anglosaskiego, gdzie procedury sądowe są ważnym źródłem prawa i odgrywają wielką rolę w jego rozwoju. Dla prawnika wykształconego na systemie kontynentalnym, przyzwyczajonego do regulowania zasadniczych zagadnień prawnych w drodze ustawy, nie jest rzeczą łatwą zapoznanie się z tymi rozproszonymi źródłami, tym bardziej że zarówno stan prawny, jak i poglądy orzecznictwa ulegały zmianom.

Autorzy książki podjęli więc niewdzięczny trud usystematyzowania i przystępnego przedstawienia zasad odpowiedzialności cywilnej za niedobory, starając się dać czytelnikowi opracowanie, które byłoby pomocą przy rozwiązywaniu tych trudnych kwestii. Omówili więc w poszczególnych rozdziałach książki charakter odpowiedzialności cywilnej za niedobory, odpowiedzialność wynikającą ze stosunku pracy (umowną), odpowiedzialność za czyny niedozwolone, zbieg podstaw odpowiedzialności, odpowiedzialność za manko dwóch lub więcej osób, współodpowiedzialność majątkową pracowników za niedobory na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r., realizację zasad odpowiedzialności za manko pracowników uspołecznionych zakładów handlowych, okoliczności zmniejszające albo wyłączające odpowiedzialność za manko, znaczenie inwentaryzacji i opinii biegłych w sprawach mankowych, stosunek manka do superaty oraz do ubytków nadzwyczajnych i naturalnych, wysokość odszkodowania, uznanie długu, ugode, dochodzenie z wekslu pokrycia manka, poręczenie, wpływ sprawy karnej o manko na obowiązek pokrycia niedoboru, przedawnienie i prekluzję oraz odpowiedzialność za manko w punktach sprzedaży drobnodetalicznej.

Autorzy, powiązując wyjaśnianie licznych wyłaniających się w pracy kwestii z ogólnymi zasadami prawa, zwracają szczególną uwagę na istniejące tendencje judykatury Sądu Najwyższego oraz na konieczność wzmożenia ochrony mienia społecznego.

K. O p a ł e k: *Problemy metodologiczne nauki prawa*. PWN. Warszawa 1962, s. 368.

Teoria państwa i prawa w swym obecnym kształcie niezbyt wiele ma do zaoferowania praktyce i prawoznawstwu, co oczywiście nie znaczy, by nic w ogóle nie dawała. Tem stan rzeczy budzi jednak uzasadniony niepokój przedstawicieli